

Crítica literària

Debat estimulants sobre el futur del cristianisme

En aquest petit llibre, el lector hi trobarà el diàleg entre un cardenal i un filòsof. El cardenal Philippe Barbarin, arquebisbe de Lió i primat de les Gàl·lies, i el filòsof no creient Luc Ferry, que fou ministre d'Educació, Recerca i Joventut a França del 2002 al 2004. Es tracta d'una obra que recull el debat públic entre aquests dos personatges —amb una assistència de més de mil persones— sobre el futur del cristianisme a França. Un debat que, si s'hagués produït a Catalunya entre un religiós i un laic autòctons, no hauria diferit gaire del francès. Barbarin i Ferry, dues persones de la mateixa generació, aborden les qüestions vitals de l'amor, l'esperança i la resurrecció de Jesús, i examinen temes com els valors o l'espiritualitat.

Luc Ferry, bon coneixedor del pensament i de la realitat social europea, afirma que Europa mai no havia conegut una conjunció de llibertat i de benestar relatiu, de respecte i de preocupació per la persona de l'altre com la que avui es dona als països democràtics occidentals. Immediatament, però, afegeix: «En canvi, les nostres societats estan pràcticament mancades d'espiritualitat.» Aquesta absència d'espiritualitat no té res a veure amb la moral, entesa com a respecte a les persones. És a dir, pot haver-hi comportament moral envers la

PHILIPPE BARBARIN-LUC FERRY
¿Quin futur per al cristianisme?
Fragmenta, 2010, 90 pàg.

persona de l'altre (respecte a la seva llibertat, preservació de tots els seus drets, etc.) i, per contra, no haver-hi una actitud inspirada per una vibració espiritual. El filòsof, aleshores, es defineix a si mateix com a «cercador d'una espiritualitat laica», que ell troba en l'exercici de la filosofia. Ferry pensa que «la salvació no està només lligada a una promesa de vida eterna, d'immortalitat, sinó que existeix una saviesa de l'immanent infinitament més convincent, al meu parer, que una saviesa del transcendent». Aquest pensador, que va ser cristià i que ara es decanta per una saviesa filosòfica, confessa alhora que els Evangelis l'han apassionat més que qualsevol altre text filosòfic. La filosofia ve a ser per a ell un camí cap a la salvació, un camí més lúcida perquè es fonamenta més en la raó que en Déu i en la fe. Per a aquest pensador francès, fins i tot les filosofies més laiques i materialistes tenen en compte, en última instància, la salvació, entesa com a superació de la finitud i de la mort.

El cardenal Barbarin presenta, de bon antuvi, la resposta a la pregunta pel futur del cristianisme. Resposta profunda i senzilla, que manlleva de sant Pau en la seva carta als cristians filipencs: «Viu sempre contents en el Senyor! Ho repeteixo (sens dubte perquè ho necessiteu): Viu contents! Que tothom us conegui com a gent de bon tracte. El Senyor és a prop. No us inquieteu per res» (Fl 4,4-6). El cardenal, però, no vol defugir el present, que es caracteritza per seminaris que tanquen i esglésies buides. Tanmateix, no tot és negatiu, perquè, per bé que a França hi ha menys infants que es bategen, creix el nombre d'adults que descobren Jesucrist i demanen el baptisme. Augmenta el diàleg entre religions i la renovació teològica és una promesa de futur cristià actualitzat.

Barbarin s'interroga també sobre la urgència del present: què ha de fer l'Església, avui? La resposta, aquí, també és senzilla, útil i engrescadora: «Mostrar el rostre de Crist i continuar

semblant la joia de l'Evangelí, és a dir, servint l'home, l'home tot sencer.» Per tant, com que l'home és esperit, ànima i cos, el servei evangèlic abasta els tres components de la persona, d'acord amb l'antropologia paulina que trobem a 1 Te 5,23. Compromesa com està en aquest servei a «l'home tot sencer», l'Església mai no podrà descansar. «El cristianisme tranquil no existeix», ni podrà existir si de debò volem que «vingui a nosaltres el Regne de Déu».

Josep-Maria Puigjaner
Escriptor i periodista

Crítica teatral

Mirar el pas del temps amb bon humor

«David y Sara (Pegaso ha desaparecido)»,
d'Ever Blanchet.

Intèrprets:

Xavi Casan i Maria Clausó.

Direcció: Òscar Molina.
Teatre Gaudí Barcelona,
Barcelona. Tot l'agost.

Teatre de cambra amb només dos intèrprets per completar una trilogia sobre l'experiència de la vida que l'autor i gestor teatral Ever Blanchet ha tancat amb aquesta obra després de *Desiguals* i *Pasta fullada*. En una mirada eficaç i atractiva al pas del temps, des del present al passat, Ever Blanchet narra la història d'una parella des del 2015 reculant fins al 1954, en plena postguerra, situada a Barcelona, però passant també per París, en una influència generacional de l'autor que no evita tampoc una referència en blanc i negre de la dècada dels cinquanta, amb la propaganda industrial de presumpte progrés franquista via No-Do sobre la fabricació del camió Pegaso i la línia d'autos esportius i la imatge poètica del cavall blanc alat per relacionar, simbòlicament, la història de *David* y

Sara amb el mite grec de Pegasus, camí dels déus de l'Olimp.

David i Sara són ja dos avis rovellats que s'estan en una residència. I des d'allí, recorden el seu passat. Els espectadors mantindran la incògnita sobre els avatars de la parella durant bona part de la trama. Va ser una parella enamorada però mai consolidada...? Va ser una parella amistançada...? Va ser una parella trencada...? Va ser una parella maleïda...?

No seré pas jo qui ho desveli. Si ho fes, el futur espectador es perdria un dels

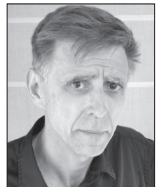
atractius del contingut i l'arquitectura de l'obra: descobrir progressivament quina és l'autèntica relació que han tingut David i Sara, i entendre aleshores, quan arriben a adolescents, per què han anat actuant i com han anat actuant al llarg de les diverses etapes de la seva vida.

L'autor Ever Blanchet situa els personatges en un anar i venir al llarg de la vida, fins al punt que una de les vuit escenes en què es divideix la trama té lloc en una andana d'estació de tren, primer parlant amb el moviment de

llavis, d'andana a andana, i després sota el brogit del pas dels combois, en un efecte sonor que dinamitza l'acció del discurs.

Cada moment de la vida de la parella requereix una ambientació diferent i aquí és on els dos intèrprets —sota la direcció afinada i meticulosa d'Òscar Molina— realitzen un meritori treball de caracterització, des de la vellesa a l'adolescència, en algun cas fins i tot a cara descoberta, davant mateix dels espectadors. La imaginació i la complicitat d'aquests en el joc escènic, és clar, hauran de fer la resta.

Ever Blanchet és un autor de teatre d'escriptura rigorosa que té la capacitat de crear en una hora i mitja una història de rerefons tràgic —i continuo silenciament el leitmotiv de la trama tot i que he d'admetre que em moro de ganes de xiular-lo ni que sigui a l'orella en veu baixa— que transcorre per una seixantena d'anys de la vida de dues persones que han estat atrapades en un temps de privació de llibertat i de prejudicis, però que, arribats a la vellesa, es miren el curt tram de temps que els queda amb bon humor, com si el passat hagués estat una broma de mal gust. Un ball final de la parella ja gran torna al principi i tanca el cercle d'una obra que defuig en tot moment el sentimentalisme carrincló i que és plena de sensibilitat.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel